

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

י" טבת, תשע"ח 28/12/2017

סומן: כ-17-15743

לכבוד

מר אודי אדירי	מר שי באב"ד	ד"ר יובל שטייניץ	מר משה כחלון
מנכ"ל משרד האנרגיה	מנכ"ל משרד האוצר	שר האנרגיה	שר האוצר
<u>משרד האנרגיה</u>	<u>משרד האוצר</u>	<u>משרד האנרגיה</u>	<u>משרד האוצר</u>

נכבדיי שלום רב,

הנדון: קריאה נוספת להגשמת רפורמה תחרותית במשק החשמל,

להתנהלות בשקיפות ציבורית ולקידום ההליך המשפטי בבג"ץ

סימוכין: מכתבנו מיום 7.5.17 (סומן ט-17-15488);

מכתבנו מיום 22.10.17 (סומן כ-17-15730);

מכתבנו מיום 12.11.17.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

לאור פרסום עיקרי הרפורמה במשק החשמל והעובדה שעל פניו נראה שזו לא תקדם את התחרות במשק החשמל, התנועה קוראת לשקיפות ציבורית מלאה במסגרת השיחות לגיבוש ניסוח פרטי הרפורמה, כך שלציבור תינתן האפשרות להגיב על צעדים שעלולים לסתום את הגולל על חזון פתיחת משק החשמל לתחרות, להתייעלות, לקידמה ולמיזעור עלויות.

לעמדת התנועה, לא ייתכן שרפורמה קריטית זו תתבצע לאחר מו"מ עם עובדי חברת החשמל בלבד, כמי שכלל אינם רלוונטיים לקביעת מבנה משק החשמל בישראל. על הממשלה לנהוג כריבון חזק באחריות למול דרישותיהם, מתוך מחויבות לאינטרסים של כלל הציבור. בפרט – לא יתכן שנסיגת המדינה מהעתירה העקרונית בבג"ץ, שעשויה להשפיע על התנהלות המדינה למול עובדי מונופולים, תהווה תנאי למימוש הרפורמה.

כמו כן, התנועה מתנגדת להשארת חברת החשמל כמונופול במרבית המקטעים ומוחה על מתן ההיתר לחברה להקים שתי תחנות כוח חדשות. התנועה קוראת לנציגי הממשלה לעמוד על מימוש רפורמה תחרותית שתטיב עם הציבור הישראלי ותמזער עלויות, כפי שעוגן בחקיקה כבר לפני מעל ל-20 שנה.

1. במסיבת עיתונאים שהתקיימה אמש, הוכרזו עקרונות הרפורמה במשק החשמל, שנקבעו לאחר מגעים חשאיים מתמשכים שהתקיימו בין נציגי משרד האוצר והאנרגיה לבין נציגי ועד

רחי יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: mqg@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

עובדי חברת החשמל והסתדרות העובדים¹ לפי הפרסומים, הרפורמה תתמקד בשמירת מונופול חברת החשמל בהולכת החשמל ובחלוקתו, לצד צמצום חלקה של החברה במקטעי הייצור והאספקה וכן הפרדת יחידת מנהל המערכת לחברה ממשלתית חדשה.

2. אולם, התעמקות בפרטי הרפורמה הבודדים שפורסמו אתמול לראשונה, מגלה כי בסופו של דבר, **הרפורמה אינה משיגה את מטרתה הראשונית** – זו שנקבעה בחוק משק החשמל כבר לפני מעל ל-20 שנה² – **ומותירה את משק החשמל ריכוזי כשחברת החשמל עודה מהווה מונופול במרבית המקטעים.**

3. כך, למשל, חברת החשמל תקבל היתר להקמת שתי תחנות כוח חדשות על בסיס גז במתחם אורות רבין בחדרה באופן שיאפשר לה לשמר את החזקתה ב-50% ממקטע הייצור, על אף שהחברה נעדרת יתרון יחסי בתחום. בנוסף, מונופול החברה במקטעי ההולכה והחלוקה עלול לפגוע בתחנות הכוח של היצרנים הפרטיים המתחרים עמה ולסכל את המאמצים לפיתוח ייצור מבוזר באנרגיות מתחדשות, כמקובל בעולם.

4. לא רק שכך הרפורמה לא תגשים את מטרתה ורחוק היום שבו ימוזערו עלויות החשמל באופן שטיב עם הציבור, נראה שניציגי הממשלה ייכנעו לדרישת העובדים לסגת מהעתירה שהוגשה לבג"ץ³ במטרה להביא לביטול פסיקת בית-הדין הארצי לעבודה בסוגיה⁴, עוד לפני שיחלו הדיונים על ניסוח הרפורמה שהוצגה בעל פה. זאת, על אף שבכך תקובע זכות השביתה של העובדים במונופולים אף למול קידום רפורמות משקיות שעוגנו בחוק. זכות שתשיע על היכולת לקדם רפורמות גם בתחומים אחרים.

5. לא ברור מדוע דווקא נציגי הממשלה הם אלה שמתפשרים כעת על עמדותיהם כשנדמה שמטרתם היא להשיג כמעט "בכל מחיר" הסכם עם עובדי החברה, תוך פגיעה עתידית בציבור כולו. נסיגת המדינה מהעתירה, למרות שנמצאת כעת בעמדת כוח במסגרת ההליכים בבג"ץ, הינה צעד חמור ביותר שיאפשר לארגוני העובדים להמשיך לכבול את ידי הממשלה להוציא לפועל וליישם רפורמת הנוגעות למשק החשמל ולמונופולים נוספים במשק הישראלי.

¹ אורח קורן "הוכרזה הרפורמה בחברת החשמל; מיקו צרפתי: 'היינו יכולים למוטט את המדינה'" **The Marker** 27.12.2017, <https://www.themarker.com/dynamo/1.5255521>.

² סי' 1 לחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996.

³ אבי בר-אלי "אם החשמל לא יוזל, המונופול לא יפורק והכסף ימשיך לזרום – מה שווה הרפורמה?" **The Marker** 27.12.2017, <https://www.themarker.com/dynamo/1.5363810>.

⁴ עס"ק (ארצי) 18983-09-14 **הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 04.05.2017).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

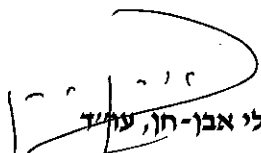
6. לא מפתיע כי מגעים שהתקיימו באופן חשאי לכל אורך הדרך, ללא כל שקיפות ציבורית ומתן אפשרות לציבור לתת דעתו בעניין הליך בעל השפעה כלכלית כה משמעותית על עתידו, מטיבים בסופו של דבר באופן כמעט מוחלט עם עובדי החברה ולא עם המדינה והציבור.

7. לאור האמור לעיל, אנו קוראים לנכבדיי פעם נוספת, ולפני שיהיה מאוחר מדי, לא לסגת בשום פנים ואופן מהעתירה העקרונית העומדת בבג"ץ, ודאי שלא לטובת רפורמה דלה שמשמרת את מונופול חברת החשמל במשק ולא מקדמת התחרות. עוד נציין כי התנועה מתנגדת להקמת שתי תחנות הכוח החדשות ע"י חברת החשמל וזרשת לקיים את הפרטה המשמעותית במקטע הייצור, כפי שנקבע מלכתחילה במתווה הרפורמה שקבעה הממשלה בהתאם לחוק ובטרם המגעים.

8. כמו כן, התנועה דורשת כי המגעים הצפויים להתקיים מעתה והלאה לגיבוש הפרטים המדויקים של ההסכם יתקיימו בשקיפות מלאה לציבור, כך שתינתן לו האפשרות להשמיע את קולו לעניין מתווה הרפורמה הכה קריטית לעתידו, בפרט כאשר קולם של העובדים נשמע בכל הכרוך לרפורמה ולא רק לתנאי עבודתם.

9. לאור החשיבות הציבורית העליונה של הנושא, לתגובתכם המהירה נודה. למען הסדר הטוב, נציין כי פנינו למר ראש הממשלה בקריאה זהה.

בברכה,

נילי אבן-חן, עו"ד
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

רומי קאופמן
רכזת מחלקת כלכלה ומחקר